

Foto: Magnus Aronsson, IKON

DIAKONIPASTORAL

Upprättad av Diakoner och diakoniassistenter
i Halmstads församling

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Församlingens uppdrag att bedriva diakoni	3
GRUNDA	4
Grundsyn och förhållningssätt	4
Definition	5
Teologisk reflektion	6
Bibelord och nyckelord	7
SPANNA	8
Omvärldspaning och statistik	8
Diakonala utmaningar	11
Kartläggning av det diakonala arbetet	12
Samverkanspartners	12
Ideella medarbetare	13
Lokaler	13
Ekonomiska resurser	13
TOLKA	14
Nuvarande diakonala verksamheter	14
AGERA	15
Analys och prioritering	15
Verksamhetsplan, ekonomiskt bistånd och ideella medarbetare	15

Foton: Johannes Frandsen IKON

Församlingens uppdrag

att bedriva diakoni:

ENLIGT KYRKOORDNINGEN

1 § Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission

DIAKONI:

”Den diakonala verksamheten i Halmstads församling vilar på en stabil grund med mångårigt och uthålligt arbete. Med tanke på samtidens samhällsförändringar behövs en fortsatt stark diakonal prägel på församlingen och därmed behöver diakonin fortsätta att utvecklas och prioriteras” (Halmstads församlings församlingsinstruktion, 2021).

Diakoni är ett av tre prioriterade områden enligt församlingsinstruktionen.

VÅRT MÅL

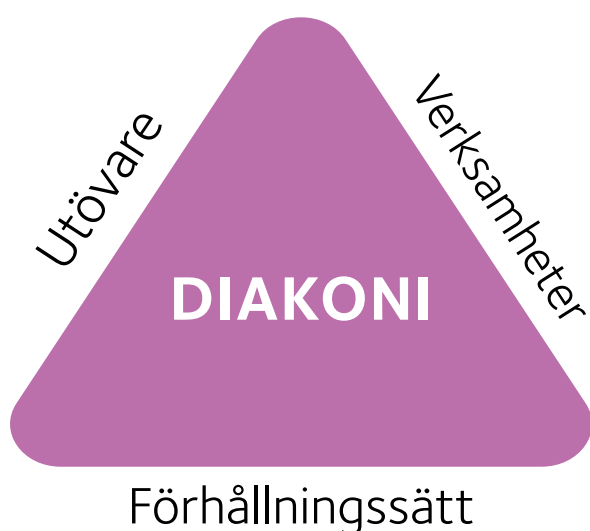
VÅRT MÅL ÄR att genom delaktighet och respekt möta människor i utsatta livssituationer. Vi ska vara en röst och påverka orättvisor när vi möter utsatthet i människors liv. Som medvandrare i livets alla skeden verkar vi för och hävdar allas lika och okränkbara värde. I detta ingår att vi vill uppmuntra och utveckla ideellt medarbetarskap.

GRUNDA

GRUNDSYN OCH FÖRHÅLLNINGSSÄTT

DIAKONI ÄR ALLA kristnas uppdrag och ska genomsyra hela församlingens arbete. De som arbetar med diakoni har ett speciellt uppdrag att leda och inspirera församlingens diakonala uppdrag. Mötesplatser ska skapas för diakonalt stöd till människor oavsett ålder, kön, etnicitet, sexuell läggning, politisk åskådning eller religionstillhörighet. Församlingens diakoni ska finnas där människor behöver stöd och insatser ska anpassas efter aktuella behov.

DIAKONITRIANGELNS TRE SIDOR motsvarar tre grundläggande aspekter av hur diakoni kan utövas; förhållningssätt, verksamheter, utövare.

DEFINITION

”Diakoni är uppdraget till kyrkan grundad i Kristi kärlek, att genom delaktighet, respekt och ömsesidig solidaritet möta varandra i utsatta livssituationer”

(Svenska kyrkans församlingsnämnd, 1999).

TEOLOGISK REFLEKTION

BEGREPPET DIAKONI ÄR ett teologiskt begrepp för en bärande del av kyrkans identitet och uppdrag. Varje kristen och varje församling har fått i uppdrag att omsätta kristen tro i handling genom omsorg om medmänniskan och skapelsen.

DIAKONI ÄR EN del av att vara kristen och av att vara kyrka. För att vara kyrka kan altare och vardagsliv, ord och handling, inte existera utan varandra. Jesus är förebilden för att möta människor där de är. Genom omsorg och närvaro förmedlas synen på alla människor som skapade till Guds avbild, tron på livets seger över döden och att vi delar utsattheten i att vara människor tillsammans med Kristus (Vägledning för diakoni, Magnus Bodin, Marianne Holmer).

”Kyrkans diakoni vilar i och omsluts av Guds diakoni, Guds aktiva kärlek till sin skapelse som ytterst kommer till uttryck genom Jesus Kristus. Guds sändning av Kristus får gå vidare i och genom oss som är kallade att vara Kristi Kyrka. Vår kallelse är att i Kristi efterföljd, formade av den heliga Anden, låta Guds kärlek flöda vidare i det sociala samspel vi är skapade till. Det innebär att vi ställer oss till förfogande i allt arbete för det goda och

kärleksfulla i världen och i kampen mot ondska och destruktivitet” (Ett biskopsbrev om diakoni, s 18).

MARTIN LUTHER POÄNGTERADE att ”goda gärningar inte har något namn” vilket kan uttolkas som att diakoni inte är frälsningsmeriterande och inte heller får ske i något slags egenintresse för kyrkan. Motivet för kyrkan och den kristnes liv i diakoni är inte att stärka ett varumärke utan att möta medmänniskors behov och att växa i kärlek. Kärlek kan inte ha någon baktanke – då genererar den till manipulation och medmänniskan reduceras till ett medel för att den hjälpska kunna uppnå sina egna syften.

EVANGELIERN GER MÅNGA exempel på hur Jesus i respekt möter och lyssnar på föraktade, sjuka och drabbade människor. Han visar på ett förhållningssätt som inte utgår från samhällets etablerade synsätt utan intar den eller de marginaliserades position. Detta behöver lyftas fram som en riktning för kyrkans diakoni eftersom det alltid finns en risk att diakonala verksamheter och enskilda initiativ präglas av ett maktperspektiv hos dem som har resurser i förhållande till den eller dem som ”behöver hjälp”. Jesus vänder på våra maktperspektiv och utmanar oss att medvetet söka den utsattes eller den marginaliserades insikter och perspektiv, att inta en position ”underifrån” (Luk 22:24-30) (Ett biskopsbrev om diakoni, s. 23).

BIBELORD SOM TEOLOGISKT MOTIVERAR DET DIAKONALA UPPDRAGET

1 Joh 4:19, *Vi älskar därför att han först älskade oss.* Här är startpunkten för all diakoni: Guds kärlek till oss och hela sin skapelse.

Matt 25:35-40, *Jag var hungrig och ni gav mig att äta... Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.* Här är ett exempel på tron i handling vilket är konkret diakoni.

Luk 10:25 ff, berättelsen om den barmhärtige samariern. Här finns många aspekter att lyfta fram med tanke på diakoni. En av dem är hur Jesus kommer till oss på lite oväntade sätt i främlingen.

Joh 13, Jesus tvättar lärjungarnas fötter och avslutar i v 15: *Jag har gett er ett exempel, för att ni ska göra som jag har gjort med er.*

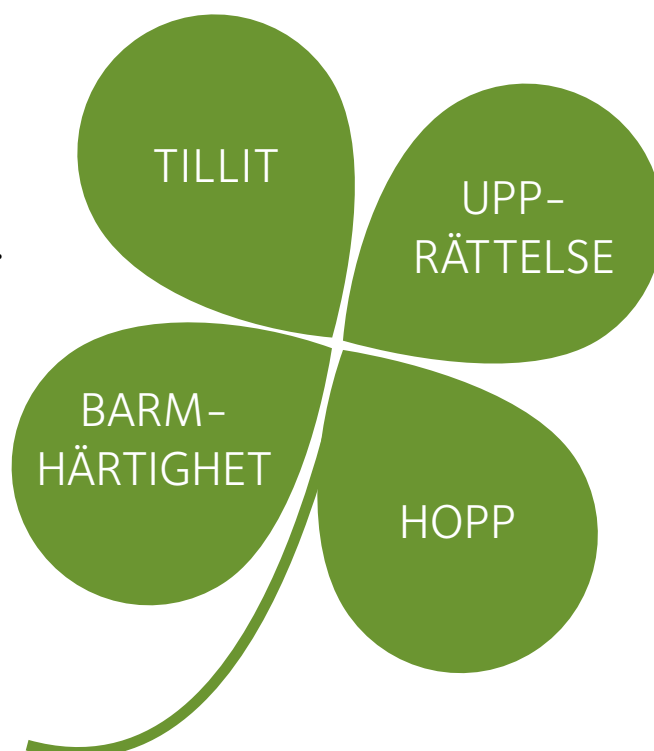
Matt 20:32, Jesu fråga till de blinda utanför Jeriko "Vad vill ni att jag ska göra för er?" Talar om den behövande som ett subjekt, en aktör, vilket är ett viktigt diakonalt förhållningssätt.

Joh 4:4-34, Den samariska kvinnan vid Sykars brunn. En förebild i diakonalt förhållningssätt. Jesus möter kvinnan ömsesidigt, han ser henne, bekräftar, upprättar och frigör henne till tjänst. Dessutom bryter Jesus den tidens konventioner på flera sätt.

NYCKELORD I VÅRT DIAKONALA FÖRHÅLLNINGSSÄTT

TILLIT, UPPRÄTTELSE, HOPP, BARMHÄRTIGHET.

Vi vill att diakonin i Halmstads församling skall genomsyras av dessa fyra begrepp.

SPANNA

OMVÄRLDSSPANING OCH KARTLÄGGNING av församlingens nuvarande diakonala verksamhet.

OMVÄRLDSSPANING OCH STATISTIK

MARTIN LUTHER/ANDERSBERG:

Befolkning: 30533 personer, varav 10123 utrikesfödda
Barn och ungdomar mellan 6-19 år: 6278 personer
Arbetslösa, sjukskrivna och i aktivitetsersättning: 23 %
Andel 65+ 5155 personer 17%

CENTRUM/KÄRLEKEN*:

Befolkning: 17226 personer, varav 2470 utrikesfödda
Barn och ungdomar mellan 6-19 år: 3305 personer
Arbetslösa, sjukskrivna och i aktivitetsersättning: 14%
Andel 65+ 3360 personer. 20%

HOLM/ÖVRABY:

Befolkning: 1255 personer, varav 80 utrikesfödda
Barn och ungdomar mellan 6-19 år: 414 personer
Arbetslösa, sjukskrivna och i aktivitetsersättning: för få för statistiken
Andel 65+ 156 personer. 12%

*Statistiken är inhämtad 2019 – 2020 från Halmstads kommun som använt sig av den gamla församlingsindelningen

HALMSTAD ÄR EN sommarstad med stort antal besökare som vistas i församlingen under sommarperioden.

INOM FÖRSAMLINGENS OMRÅDE finns ett stort antal service och samhällsinstanser som vi i det diakonala arbetet möter och samverkar med tillsammans med andra goda krafter:

- Sjukhus och vårdcentraler
- Garnison
- Skolor: förskolor, grundskolor, gymnasieskolor och högskola
- Boenden: äldreboenden, servicebostäder, HVB-hem, LSS-bostäder och palliativt boende samt korttidsboende vid Hallands sjukhus (från och med 2023)
- Halmstadsanstalten ligger utanför församlingens geografiska område men ingår i vårt diakonala arbete, då det är kontraktsovergripande. Det finns även planer på byggnation av ett häkte med plats för 80 personer.

Foto: Anna Hjalmarsson

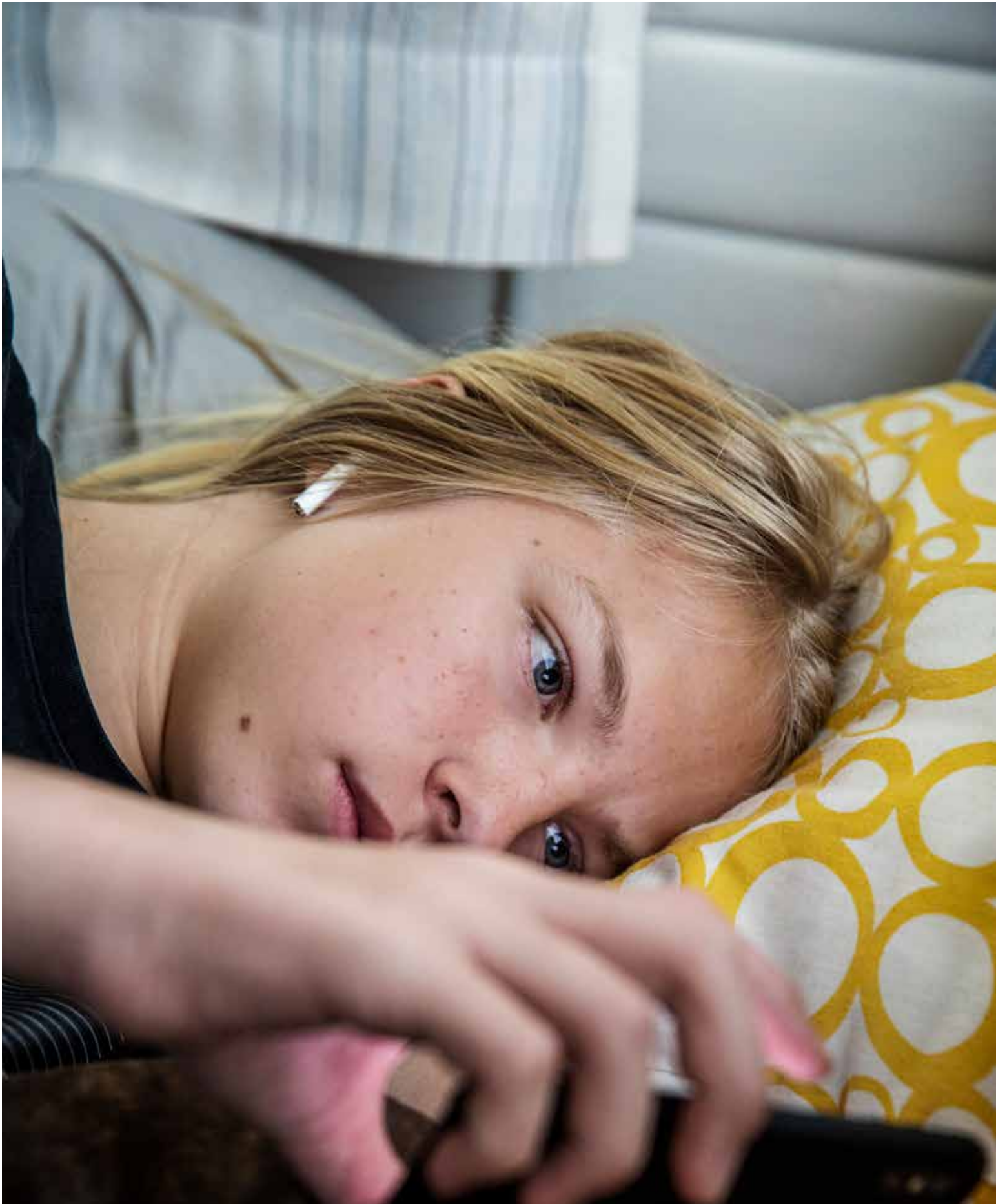
Foto: Markus Spiske Unsplash

Foto: Johannes Frandsen IKON

Foto: Anna Hjalmarsson

DIAKONALA UTMANINGAR

INFÖR DEN TIDIGARE församlingsinstruktionen gjordes en omvärldsanalys i Halmstad församling 2016. Då belystes fem utmaningar vilka fortfarande är aktuella. Därutöver har det lagts till "Den stegrande våldsspiralen i samhället". De här sex utmaningarna genomsyrar samhället och påverkar därmed Halmstads församling och särskilt det diakonala arbetet.

Utmaningarna är följande:

1. ENSAMHET OCH SOCIAL ISOLERING

ENSAMHUSHÅLL ÖKAR GENERELLT i samhället. Sverige har flest singelhushåll i EU. (Europaportalen, 2022). Social isolering - människor upplever sig som ensamma och saknar sammanhang.

2. DEN ÖKANDE PSYKISKA OHÄLSAN I ALLA ÅLDRAR

DET ÄR YNGRE personer och kvinnor som oftare uppger psykisk ohälsa. Det är också vanligare vid låg inkomst (Folkhälsomyndigheten, 2022).

3. ÖKANDE EKONOMISKA KLYFTOR

KLYFTORNA HAR BLIVIT större mellan rika och fattiga. De som gynnas är hushåll med redan höga inkomster och män eftersom de har högre finansiella kapitalvinster än kvinnor (Reglab, 2022). Bostadssegregationen i Sverige har ökat sedan 90-talet. Detta leder till skillnad i uppväxt- och levnadsvillkor (Delmos, 2022).

4. ÅLDRANDE BEFOLKNING

SVERIGES BEFOLKNING KOMMER att öka med 25% av invånare som fyllt 65 år till år 2030 (Regeringen, 2022).

5. INTEGRATION OCH MIGRATION

ATT BLI EN del av arbetsmarknaden i samhället är ett viktigt steg i integrationen. Utrikesfödda personer har högre arbetslöshetstal. Viktiga delar i integrationen är bland annat demokrati, boende, utbildning och hälsa. Vi arbetar med stora flyktingströmmar från 2015 och nuvarande 2022 och ska även vara beredda på fler flyktingvågor, exempelvis klimatflyktingar. (UNHCR; SCB, 2022)

6. DEN STEGRANDE VÅLDSSPIRALEN

VÅLDET HAR ÖKAT med dödlig utgång i den kriminella miljön. Våld i nära relationer har ökat, särskilt bland unga (BRÅ, 2022).

Den upplevda otryggheten har ökat i Halmstad och några av de mest utsatta områdena är kring S:t Nikolai och Andersbergskyrkan.

KARTLÄGGNING AV DET DIAKONALA ARBETET

ANSTÄLLDA I DET diakonala arbetet för närvarande:

NIKOLAI/OLAUS PETRI:

Diakontjänst 100% x 2 varav 20% NAV –Själavård inom kriminalvården
Diakontjänst 100% varav 50% arbetsledning

MARTIN LUTHER/ANDERBERG:

Diakonitjänst 100% x 2 varav 20% kontraksarbete.
Diakoniassistenttjänst 100% x 2
Flyktingresurs 100% (avlönas externt)

KÄRLEKEN/HOLM/ÖVRABY:

Diakontjänst 100%

SJUKHUSKYRKAN:

Diakontjänst 100%

SAMVERKANSPARTER:

DET DIAKONALA ARBETET bygger mycket på samverkan med andra aktörer i samhället i enlighet med vår syn på diakoni. Tillsammans kan församlingens diakoni bidra till förändring på lokal och nationell nivå. Exempel på medaktörer i Halmstad idag är:

- Röda Korset, Anhörigföreningen, LP-stiftelsen - Pingstkyrkan och Sensus studieförbund
- HKR- Halmstads Kristna Råd Nattcaféet
- Kriminalvården
- Hemvårdsförvaltningen, Socialförvaltningen, Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, Arbetsförmedlingen, Medborgarservice Andersberg och Vårdcentraler
- Diakonikretsen
- Sjukhuset
- Högskolan, grund- och gymnasieskolor och fritidsgårdar

IDEELLA MEDARBETARE:

HALMSTADS FÖRSAMLING HAR ideella medarbetare inom diakoni, barn/ungdomsarbete, musik, gudstjänst och vaktmästeri. Församlingsinstruktionen har gett oss ett tydligt mål att utveckla och uppmuntra fler ideella medarbetare, vilket framgår av verksamhetsplanen för diakoni 2022.

LOKALER:

HÄNVISNING TILL LOKALFÖRSÖRJNINGSPLAN för Halmstad församling.

EKONOMISKA RESURSER:

DIAKONALA BUDGETMEDEL (SE Budget 2022). Diakonikretsen och Diakonernas hjälpkassa.

TOLKA

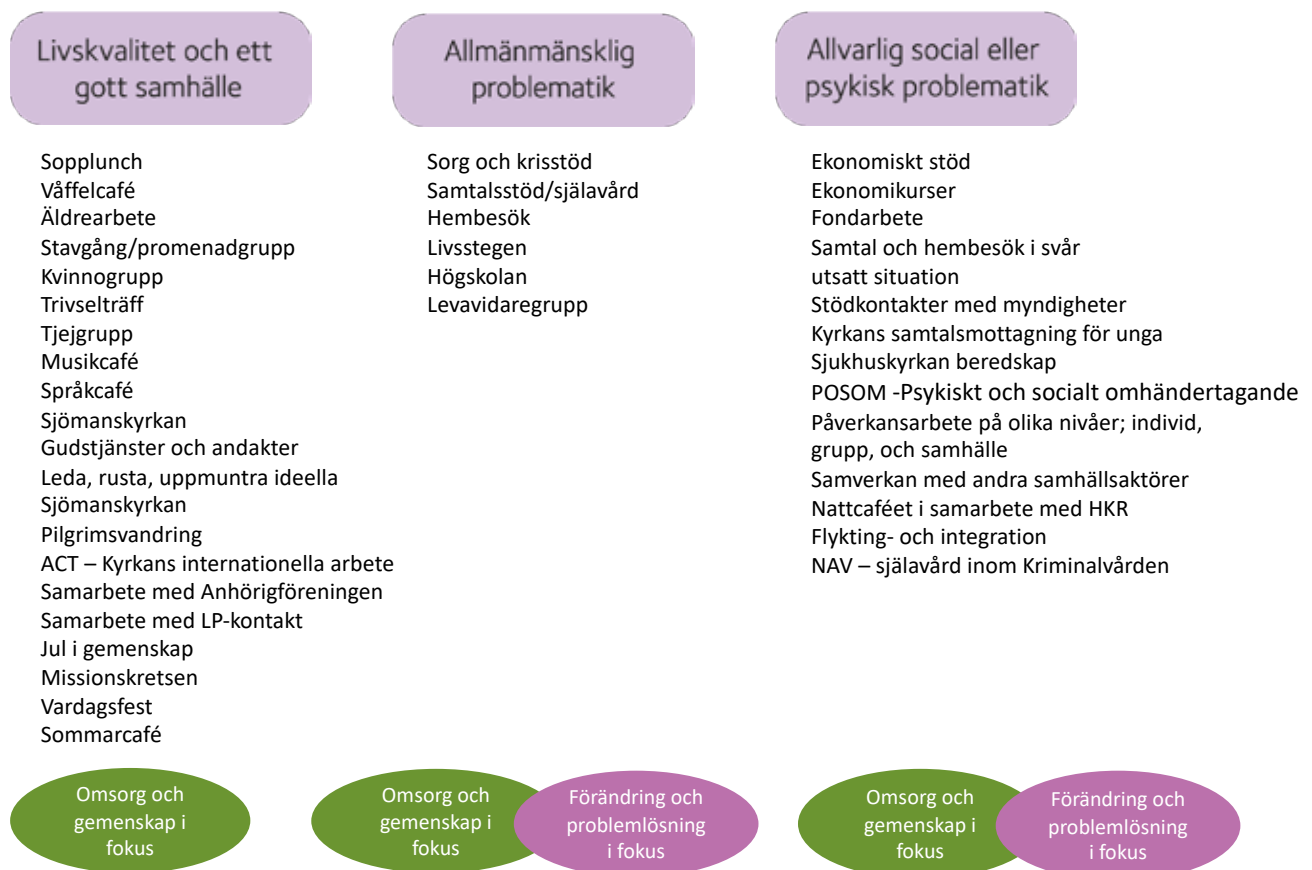
NUVARANDE DIAKONALA VERKSAMHETER KAN DELAS UPP ENLIGT FÖLJANDE KATEGORIER:

- Livskvalité och ett gott samhälle
- Allmänmänsklig problematik
- Allvarlig social eller psykisk problematik

DETTA KATEGORISERAS SEDAN enligt två huvudfokus:

- Insatser som i första hand är inriktade på omsorg och gemenskap
- Insatser som i första hand är inriktade på förändring och problemlösning

EXEMPEL PÅ VAD SOM FINNS I VERKSAMHETEN IDAG:

Nuvarande verksamhet har främst fokus på livskvalité och gott samhälle samt allvarlig social eller psykisk problematik. Styrkan i församlingens diakoni är att den finns kvar efter ett mångårigt och uthålligt arbete. Kontinuiteten är viktig i det fortsatta diakonala arbetet med att möta människor i livets olika faser samt utveckla samverkan med andra goda aktörer i samhället. Samarbete sker över områdesgränserna, dock utvecklas varje område utifrån sina diakonala behov.

ANALYS OCH PRIORITERING

De diakonala utmaningarna: ensamhet och social isolering, den ökande psykiska ohälsan i alla åldrar, ökande ekonomiska klyftor, åldrande befolkning, integration och migration och den stegrande våldsspiralen vill vi arbeta med genom att:

- Vara en tydlig aktör i samverkan och samarbete med andra goda krafter.
- Vara en röst för människor som ingen röst har, påverka strukturer och ge akut stöd för människor som faller utanför samhällets skyddsnet.
- Skapa mötesplatser för samtal och gemenskap.

UTVECKLINGSOMRÅDEN:

- Andersberg: flyktingarbete/integration, barn och familj, arbete för kvinnors livssituationer.
- Martin Luther: praktik/arbetsträning, Sjömanskyrkan, Högskolan
- Nikolai/Olaus Petri: samtalsmottagning, äldreboenden/hemsjukvård, grön diakoni, Nattcaféets tredje våning, par- och föräldrastöd.
- Kärleken/Holm: äldreboende, förskola, familjer. Bryta social isolering.

Utvecklingsområden för hela församlingen: ideella medarbetare, ekonomisk rådgivning

AGERA

Hänvisning till verksamhetsplan där det diakonala målarbetet beskrivs.

Arbetet med ekonomiskt bistånd kommer samordnas både vad gäller kompetens och resurser för att säkra samsyn, förhållningssätt så att alla som söker får samma kvalitet i mötet. Arbetet är förlagt till Andersberg och Nikolai med bestämda tider för diakonal mottagning. För övrigt ansvarar varje område för övrigt stöd/rådgivning. Se bilaga förslag till diakonal organisation av ekonomiskt stöd.

Ideella medarbetare är något som värdesätts och arbetet utvecklas med att rekrytera, rusta, utbilda och handleda ideella på ett mer strukturerat sätt i respektive område och församlingsövergripande. Reflektion, synsätt och värderingar kring ideella medarbetare utgör grund för det fortsatta arbetet.

